

Arthur Miller là k ch tác gia thu c lo i l y l ng nh t c a ngh thu t sân kh u Hoa K . Ông sinh năm 1915, s ng r t th là g n 90 tu i, và t th cũng g n đây thôi, vào đ u năm 2005.

Arthur Miller và Marilyn Monroe v i t p b n th o c a v 'A View From the Bridge'

Nh ng ng i ch a quen v i xã h i Hoa K th ng đánh giá th p n c M v văn hóa hay ngh thu t nên đôi khi không th y đ c v trí r t l n c a Arthur Miller trong m t lãnh v c cũng r t huy hoàng là sân kh u k ch ngh M . Ông là ngôi sao r c r c a m t b môn đ y trí não và đòi h i m t trình đ ngh thu t r t cao là k ch ngh . V i ng i am hi u thì Arthur Miller là m t đ u m c vĩ đ i c a tho i k ch Hoa K trong th k 20. Khi ông m t, các sân kh u t i Broadway đ u ng m ngùi t t đèn đ m c ni m. Các di n viên, đ o di n và gi i s n xu t đ u coi nh Hoa K v a m t m t ngôi sao B c Đ u. Cho đ n gi này, nh ng ng i yêu chu ng k ch ngh trên th gi i v n còn tr m tr đánh giá di s n c a ông v i s ti c nu i.

M i đây, m t cu n ti u s c a ông v a đ c h c gi Christopher Bigsby cho xu t b n t i M .

Ông Bigsby không xa l v i ng i ngh sĩ siêu h ng này vì là giám đ c Trung Tâm Nghiên C u Arthur Miller trong m t đ i h c Anh. Sau 25 năm thâm giao v i Arthur Miller, ông đã t ng ph ng v n và đ c nhà so n k ch cho tham kh o m i b n th o và tài li u c a mình. Vì v y, cu n sách đ s c a ông v s nghi p và cu c đ i Arthur Miller có th đ c coi là tác ph m trung th c và g n gũi nh t v i th gi i c a nhà vi t k ch.

Khi tham kh o, ng i ta b ng th y ng n ng .

G n chín m i năm có m t trên đ a c u này nh đ c chia thành hai m nh r t đ u, nh m t v ng trắng h huy n. Phân n a v ng v c sáng là t năm 1915 đ n 1961, 46 năm c a m t cu c đ i chín ch c. Phân n a kia là m ng t i đen, hun hút. Cu n sách dày 650 trang đã dành 25 trang cho n a sau c a cu c đ i ng i ngh sĩ. Vì t ngày đó, cu c đ i y không còn gì là đáng k , đáng nói, đáng vi t. S nghi p c a Arthur Miller cũng v y. Phân n a v sau cũng tr ng v ng vô v t a nh m t chi c lò xo b gậy.

V t g p gi a là Marilyn Monroe.

“Đôi vng em r i, vui v i ai...” n u có đ c th Vũ Hoàng Ch ng, có l Arthur Miller cũng đã than nh v y.

Ông thu c lo i đ i trí th c, s ng và vi t đ y trí tu v con ng i. Ông thành hôn v i m t nhân v t cũng thu c lo i ngh sĩ ngo i kh là Marilyn Monroe. Nàng b qu n chúng xem là n hoàng c a nh c th , m t thi u n r t ph m và y u đ u i v m i m t, m t v t gi i trí c a lo i ng i th p kém. S th t hi n nhiên là ph i khác v i nhân dáng và v đ p quá hi n l ra ngoài. S th t y trong con ng i Marilyn Monroe, có l Arthur Miller c m đ c.

Khi hai ng i l y nhau vào năm 1956, sân kh u Hoa K và c th gi i c nh b rung chuy n!

M t nh s n k ch siêu h ng và kín đáo tr m ngâm nh v y mà l i l y m t ng i đ p mà anh hoa c phát ti t c ra ngoài thì qu là quá l lùng.

Đ i đ o di n kiêm tài t đ i n nh Orson Welles th t ra đã n m đ c ti ng sét c a ái tình khi b t g p tia m t mê đ m c a Arhur Miller t năm năm tr c đó. Năm đó, Arhur Miller m i 35 tu i nh ng đã ng trên đài danh v ng v i nhi u v k ch xu t s c trên sân kh u và nhi u gi i th ng cao quý trong túi. Th r i, trong m t đêm ti p tân t i Hollywood đ vinh danh Arthur Miller, thi u n 24 tu i xu t hi n trong t m áo quá ch t cho m t thân hình ng n ng n. Arthur Miller b th n ái tình v t ngã dù ông đã có v , hai con và đang đ c các ph n khác nhìn tr m v i v luy n ti c!

Hình nh n ng đã hút h t d ng khí chung quanh làm Arthur Miller nh ch t ng p.

Năm năm sau, sau m t cu c hôn nhân ng n ng i ch a đ y 300 ngày c a Marilyn Monroe v i tay th tháo Joe DiMaggio, hai ng i m i k t hôn. Năm năm sau đó là h nh phúc r n r a n c m t và kh i, cho t i khi hai ng i l i chia tay.

V i v đ p c a m t thi u n quá s m thành đàn bà, th t ra Marilyn Monroe là con ng i thông minh, tài ngh tuy t v i, nh ng y u đ u i v c th ch t l n tâm th n. Sau khi l y nhau, n ng b s y thai và t dày vò r i t an i b ng r u và thu c, tr thành m t tr ng h p b nh lý v th n kinh. Trong khi y, Arthur Miller v n nín l ng, v v và ch u đ ng. Quà m ng ngày Valentine c a ông cho Marilyn Monroe là k ch b n phim “The Misfits” đ v di n chung v i Clark Gable và Monty Clift đ i tài đ o di n c a John Huston. Ph i ch ng là cái đ i m mà m t ngh sĩ m n c m có th th y tr c m i ng i? Cu n phim “nh ng k l c loài” y là tác ph m sau cùng c a Marilyn Monroe vì sau đó n ng b kh ng ho ng n ng.

R i hai ng i chia tay vào năm 1961. Ít lâu sau, Marilyn Monroe t tr n trong hoàn c nh bi th m và m ám, có th là t t b ng thu c...

K t khi Marilyn Monroe ra kh i cu c đ i mình, Arthur Miller l i thêm m t l n n a nh b hút h t d ng khí. Khi g p Marilyn Monroe, nh s n k ch l ng danh này đã nói nh th , r ng đ i mình chan hòa ánh sáng. Sau Marilyn Monroe, có l gi a tr a ông v n ch th y đêm đen. Ông v n còn vi t, nh ng h t vi t nh x a. Ông v n còn s ng, nh ng h t s ng nh x a, vì th mà h n b n ch c năm năm sau cùng c a cu c đ i, Arthur Miller h t còn là Arthur Miller...

Hình nh hôn nhân c a c p ngh sĩ này không có h nh phúc.

Nhng n u mình ng m i thì m i tình c a Arthur Miller dành cho Marylin Monroe là m t m i tình th t, có khi đ y nảo tính, r t tr u t ng, nhng v n r t th t, khi n phân n a cu c đ i còn i c a ông tr thành vô v . Cũng là m t cách ng i ca tình yêu, mà bi th m, trong m t th gi i mà cu c đ i cũng là sân kh u và nhng đòi h i c a sân kh u chính là cu c đ i th t. Nó h y đi t m t tình yêu.